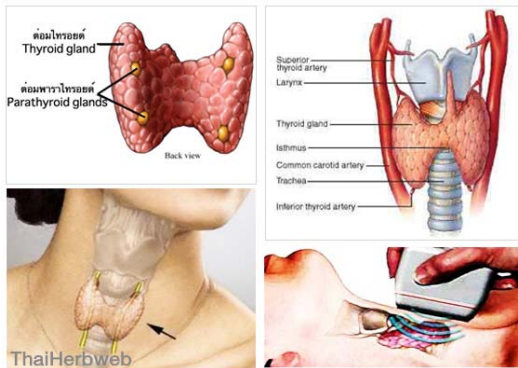

โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ

ต่อมไทรอยด์คือต่อมไร้ท่อชนิดหนึ่งของร่างกาย อยู่บริเวณคอ ด้านหน้า วางอยู่หน้าต่อหลอดลม เป็นต่อมที่มีรูปร่างคล้ายผีเสื้อ มีน้ำหนักประมาณ 20 กรัม แบ่งออกเป็น 2 กลีบ ซ้ายกับขวาต่อมไทรอยด์ในภาวะปกติที่ไม่มีไทรอยด์โต หรือไธน้อย ก็จะมองไม่เห็นต่อมไทรอยด์

รูปแสดงภาพและตำแหน่งของต่อมไทรอยด์

ต่อมไทรอยด์เป็นที่มีส่วนสำคัญในการสร้างฮอร์โมนตัวหนึ่ง ที่เรียกว่า **ฮอร์โมนไทรอยด์** จะเป็นฮอร์โมนที่ทำให้ร่างกายสร้างพลังงานได้ และอวัยวะต่าง ๆ สามารถทำงานได้อย่างปกติ

ต่อมไทรอยด์เป็นพิษ

ไทรอยด์เป็นพิษ เป็นภาวะ หรือ โรคที่เกิดจากการทำงานของต่อมไทรอยด์ผิดปกติ มีการทำงานมากเกินไป เกิดการหลั่งฮอร์โมนจากต่อมไทรอยด์มากเกินไป ทำให้การทำงานของระบบต่างๆ ในร่างกายผิดปกติตามไปด้วย อาการที่พบคือ ใจสั่น มือสั่น หงุดหงิด ชี้อ่อน เหงื่อออกง่าย กินจุแต่น้ำหนักไม่เพิ่มหรือกลับลดลง ส่วนบางคนก็ตาโปนออก ฯลฯ

← ภาพแสดงคนที่อาการของไทรอยด์เป็นพิษ

การวินิจฉัย สามารถทำได้โดยเจาะเลือดตรวจหาระดับฮอร์โมนไทรอยด์ซึ่งจะมีค่าสูงกว่าปกติ

สาเหตุของโรค

- โรค Grave's disease เกิดภาวะที่มีภูมิไปกระตุ้นต่อมไทรอยด์สร้างฮอร์โมนออกมามาก ผู้ป่วยจะมีต่อมไทรอยด์โตทั้งต่อม
- โรค Multinodular toxic goiter หมายถึงภาวะที่ก้อน [nodule] ในต่อมไทรอยด์ทำงานสร้างฮอร์โมนเพิ่มขึ้น อาจก้อนเดียว หรือหลายก้อน
- Thyroiditis ช่องแรกของต่อมไทรอยด์อักเสบจะมีอาการของคอพอกเป็นพิษ

การรักษา

1. ยามีรับประทาน เช่น PTU, Methimazole เพื่อควบคุมการทำงานของต่อมไทรอยด์ทำให้อาการต่าง ๆ ดีขึ้น ต้องใช้ยาติดต่อกันตั้งแต่ปีครึ่งถึงสองสามปี บางรายต้องรับประทานยาเป็นประจำ ถ้าหยุดยาทำให้มีอาการเป็นพิษได้อีก
2. การรับประทานน้ำแร่ radioactive iodine เมื่อผู้ป่วยรับประทานน้ำแร่เข้าไป ต่อมาไทรอยด์ก็จะรับ iodine ที่มีรังสีเข้าไป รังสีนี้จะทำลายเนื้อต่อมไทรอยด์ แพทย์จะคำนวณขนาดยาที่เหมาะสม หากได้มากเกินไปจะเกิดภาวะต่อมไทรอยด์ทำงานน้อยจำเป็นต้องได้รับยา thyroid hormone ไปตลอดชีวิต
3. การผ่าตัด ปัจจุบันการผ่าตัดมีความนิยมน้อยลงไปมาก โดยเลือกใช้กับผู้ป่วยบางราย เช่น เด็ก วัยรุ่น หรือหญิงตั้งครรภ์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาที่รักษา หรือผู้ที่มียาไธมาก มีอาการทางตารุนแรง หรือมีก้อนในต่อม
4. ยาอื่น beta blocker เช่น propranolol, atenolol, metoprolol เพื่อลดอาการของโรค

การดูแลสุขภาพ

1. รับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอ เพื่อควบคุม มีให้อาการคอพอกเป็นพิษรุนแรงขึ้น
2. สังเกตอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นของผลข้างเคียงของยาหรือ การรักษา เพื่อรายงานอาการแก่แพทย์ได้ถูกต้อง
3. ติดตามการรักษา เพื่อเป็นผลดีต่อการรักษา

พญ. พัชรกัญย์ ตั้งศรีรัตนกุล

ภาควิชาโสต ศอ นาสิก โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร